

Marie Nilsson
Ida Legnemark
Handläggare

Svar till Stadsrevisionen – Granskning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden översänder upprättad skrivelse till Stadsrevisionen.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat ändamålsenligheten i samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga i Borås Stad. Grundskolenämnden har ombetts inkomma med ett svar på granskningen.

I Stadsrevisionens granskningsrapport framkommer:

- att samverkan mellan Grundskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden inte är fullt ut tillfredsställande,
- att Grundskolenämnden inte fullt ut har tillsett en ändamålsenlig organisation avseende elevhälsan.

Sammanfattningsvis har en rutin för samverkan mellan Grundskoleförvaltningen och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen upprättats och implementering av rutinen har genomförts vid förvaltningsgemensamma implementeringsmöten. Grundskoleförvaltningen har tagit fram ett nytt kvalitets- och ledningssystem för elevhälsan och det har vidtagits åtgärder för att hantera de vakanser som kvarstår bland specialpedagoger och skolpsykologer. Vidtagna åtgärder syftar till att säkerställa att det finns tillgång till elevhälsa som en samlad resurs för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Ärendet i sin helhet

Stadsrevisionen har granskat ändamålsenligheten i samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga i Borås Stad. Grundskolenämnden har ombetts inkomma med ett svar på granskningen.

I Stadsrevisionens granskningsrapport framkommer:

- att samverkan mellan Grundskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden inte är fullt ut tillfredsställande,
- att Grundskolenämnden inte fullt ut har tillsett en ändamålsenlig organisation avseende elevhälsan.

Samverkan mellan Grundskoleförvaltningen och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen Barn och unga

Utifrån den samverkan som sker på ledningsnivå hade Grundskoleförvaltningen och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen identifierat att det fanns ett behov av ökad samverkan mellan grundskolan och IFO Barn och unga i Borås Stad. Förvaltningscheferna beslutade att en rutin för samverkan skulle upprättas och en arbetsgrupp startade arbetet i september 2018. Den 5 november 2018 fastställde förvaltningscheferna rutinen. Rutinen ska ses som en start för en långsiktig och stabil samverkan mellan verksamheterna. Skolan och socialtjänsten kan båda ha avgörande betydelse för hur barns och ungdomars livssituation utvecklas. En av de viktigaste skyddsfaktorerna för god hälsa är att klara skolan. För att nå framgång i arbetet är det viktigt att grundskolan och IFO Barn och unga bedriver en långsiktig och stabil samverkan. Eftersom socialtjänsten och skolan lever under skilda regelsystem krävs att samverkan vilar på god styrning, tydlig struktur, samsyn gällande uppdraget, målgruppen och målet med samverkan.

Syftet med rutinen är att skapa kunskap och förståelse om varandras verksamheter utifrån en helhetssyn. IFO Barn och unga och grundskolan ska samverka för att ge stöd till barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa med hänsyn till barnets eller ungdomens hela livssituation.

Utifrån syfte finns följande målsättningar med rutinen.

- Att barn och ungdomar får ta del av insatser som är samordnade och samtida.
- Att barn och ungdomar tidigt får stöd för att motverka negativ utveckling.
- Att mellan förvaltningarna hitta nya sätt att samverka i tidigt skede.

Målgruppen är barn och unga, enskilda eller grupper inom grundskolan som visar tecken på att fara illa eller riskerar att fara illa. Det kan exempelvis vara enskilda barn och unga som inte kommer till skolan eller har hög frånvaro, där skolan har identifierat att det finns familjerelaterade bekymmer.

Samverkan ska ske både på organisatorisk nivå och i enskilda ärenden, både när det gäller ansökningar från vårdnadshavare och vid anmälningar. När samverkan sker på individnivå kan en lokal samordnad individuell plan (LoSIP)

upprättas för den gemensamma dokumentation där det framgår vilka insatser som görs kring barnet.

Implementering av rutinen

Arbetsgruppen fick ett nytt uppdrag att genomföra två möten med representanter från Grundskoleförvaltningen och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen Barn och unga. På mötena skulle rutinen och processkartan presenteras och deltagarna skulle få möjlighet att diskutera ett antal fallbeskrivningar. Mötena genomfördes 2019-01-20.

Arbetsgruppen gjorde en utvärdering av dagen. Två pass genomfördes om 1 timma och 45 minuter var och totalt var det 102 personer inbjudna. Av dessa var det 28 från IFO, 24 från elevhälsan och 37 från de fyra skolområdena som närvarade. Totalt var det 89 närvarande. De som medverkade från socialtjänsten var verksamhetschef, enhetschefer, metodhandledare, socialsekreterare, samordnare, pedagog, processledare och verksamhetsutvecklare. De som medverkade från skolan var verksamhetschef, enhetschefer, rektorer, skolkuratorer och verksamhetsutvecklare.

Utvärderingen genomfördes gruppvis och på frågan: ”Var dagens forum ett bra sätt för att implementera rutinen?” var det 21 av 24 grupper som svarade och alla svarade ja. På frågan ”Hur kommer rutinen och processkartan att utveckla samverkan mellan förvaltningarna?” identifierades följande förbättringsområden:

- Tydlighet - vilka väger det finns att gå enligt rutinen, vem som gör vad och hur, uppföljning.
- Tillit - ökad och förbättrad förståelse för varandras professioner.
- Kommunikation - förbättrad samverkan mellan berörda parter.
- Årshjul - regelbundna träffar mellan förvaltningarna.
- Helhetssyn - över barnets situation vilket gynnar familjerna när skola och IFO samverkar.

Organisation för elevhälsan

Vakanser inom elevhälsan har inneburit svårigheter. I nuläget kvarstår vakanser främst avseende specialpedagoger och skolpsykologer.

Grundskoleförvaltningen har tillämpat en särskild ekonomisk tilldelning till de skolenheter som saknar specialpedagogisk bemanning via elevhälsan. Genom denna särskilda ekonomiska tilldelning ska berörda rektorer anställa och avdela egen lärare med specialpedagogisk kompetens för att tillgodose skolenhetens

behov under den tid som det finns vakans inom elevhälsans organisation. Specialpedagogerna och lärarna med specialpedagogisk kompetens är med i elevhälsoteamen på sina skolor och är delaktiga i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Behov av skolpsykologinsats, som inte kan lösas genom tillsvidareanställda skolpsykologer, tillgodoses genom inköp av skolpsykologtjänst via upphandlade avtal.

Grundskoleförvaltningen har sedan läsåret 17/18 infört en gemensam struktur för skolenheternas verksamhetsplaner. Under hösten 2018 har förvaltningen i förbättringsarbetet särskilt fokuserat på skolenheternas elevhälsoarbete. Verksamhetschefer och verksamhetsutvecklare har kontrollerat och följt upp avsnitten om elevhälsoarbete i skolenheternas verksamhetsplaner, med särskilt fokus på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Under våren 2019 fortsätter rektorerna med elevhälsoarbete som prioriterad fråga vid möten med verksamhetschefer och verksamhetsutvecklare. Huvudmetoden kommer fortsatt vara kollegialt lärande. Under hösten 2019 planeras en särskild utbildning under tre heldagar för rektorerna i ledning av elevhälsoarbete. Denna utbildning ska genomföras i samverkan med Högskolan Dalarna.

Under hösten 2018 tog Grundskoleförvaltningen fram ett nytt kvalitets- och ledningssystem för elevhälsan. Implementeringen av elevhälsans nya kvalitets- och ledningssystem kommer att fortsätta med stöd av Skolverket och Högskolan Dalarna inom ram för Samverkan för bästa skola. Grundskoleförvaltningen kommer även fortsatt under 2019 att ha elevhälsoarbete som ett prioriterat område.

Sammantaget, genom ovanstående åtgärder, ser Grundskoleförvaltningen till att det finns tillgång till elevhälsa som en samlad resurs för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Ett tydligt kvalitets- och ledningssystem för elevhälsan är en förutsättning för fungerande samverkan med andra aktörer, såsom Individ- och familjeomsorgsförvaltningen.

Beslutsunderlag

1. Revisionsrapport: Granskning av samverkan och förebyggande arbete kring barn och unga.

Samverkan

Information i FSG.

Beslutet expedieras till

1. Stadsrevisionen.

Per Carlsson (S)
Ordförande

Pär Arvidsson Fäldt
Förvaltningschef